

PILIPAI

Ñeti garosikao

Pilipai ñeti epovoz ñeti kapot ev. Met garos Pol Masedonia zeisik Pilipai ze ahö potak sat añarab poekarin Iesuz ñetiv mañoohan, añarab ahovokaro Kristoz homeo badae batah. Met Pol poek het tah-ñetiv Aposor bodori 16 pavar 12 sat 40 ñeti epov rekö hameg.

Met tokat Pol Roma ze ahotak kakam zeimakeh memorizahan hehan, Pilipai añarab pimaz zakep tat moni nas batogü manahan, paruhanañ aban Eaprodaitas pop hotoh basat Pol manah. Tahan Pol biñ ravat ñeti hañ epov menat, “Tin tat neñizeg,” pot parun mañah. Met porah pi Epesas, Kolosi met Pilemon ñeti poñ amun menahan basah.

Met Pol kakam zeimakeh hehan kakamao metoohan am biñavonañ hehavo zut, paru Pilipai añarab pori, modarihö honoñai nañ metohopanen taputam biñavonañ paru hepanez hat pi ñeti epov menat mañah.

Met Iesu abarah hasahan krismasañ 32-z zut bon tahan, Pol Roma ze ahö potak kakam zeimakeh memeriihan heharah, Pilipai ze potak Iesuz homet hehariz homet ñeti epov menat meeh.

Aban Pol ñeti epov menah

¹ Ne Pol, met dei Timoti Iesu Kristoz gog abanañariv ravat het Pilipai ze ahotak ari añarab tairari Iesu Kristoz homet hezari, ma ari aban

korav ravat hezarir paru meñizameg-abanari, ari maporiz homet ñeti epeñ ev menakaz teg.

² Met God darim Papapur darim Amip Iesu Kristo masakao anohopanen, ari lop tinarizaronañ hepekez deip zait teg.

Pol Pilipai poriz homehat ev

³ Met arimaz homeamoh-porah ne arim tame-givoz homet Godin biñ mañamoh.

⁴⁻⁵ Met ne garos arimatak magei emat Iesuz ñeti tinao arin añohon, hatevetet barotap batat nenañ honeo ravegipuh modarin mañoog. Met petev ari am taput tameg, povoz ne arimaz homet biñavonañ God eñizohopanez mañeo hao-vai samoh.

⁶ Tat ne epat tin hodad hez, Met pi kapot tat arim loporizaroh gogot tat hodad tinao anah-poekanañ pi ari evetet kaev naravotü, oñ am hodad tin pov anovai sohopanen, tokat Iesu Kristo maot erapanez aliz posik God pim pot etamah-gog pot bavon batat tinaek eñepan.

⁷ Met nem ulovok arimaz homeme hez. Met tairaiz pot ne arimaz homeme tamoh hometunei, oñ batam ne zeisikaroh sat em tohot Iesuz ñetiv tiu tiu ravapan hezavoz, añarab pim ñetiv hat-evetet homeo badae batapanez kez tat mañovai sooh-porah, ma petev ev kakam zeimakeh nemerizahan hez-eparah amun, God pim masakao dari honeo anamahaekaz homet nem ulovok arimaz homeme hez.

⁸ Met God hodad hezan ne rotap ev añomaz toh, Iesu Kristo darimaz zait tat lopori anat hez-povoz zut ne arimaz zait tat nem lopori arihar anat hez.

⁹ Met ne arimaz homet epat mañe hamoh, Ari nae nap meñizat masak metameg-povohar arim loporizaroh map ahö ravovai sohopan. Tapanen ari hodad tinavonañari ravat het non tinaoror non horioroz tinam homet an tat et ba meet

¹⁰⁻¹¹ non horiorö betet tin nenaorotihar tovai sohopek. Met Iesu Kristo eñizamahaek tinavohar tovai sohopekez pov ahö ravohopanen, añarab modari arin etet Godiz abatao bat hel batat pimaz biñ hahopan. Tapanen Kristo maot erapanez aliz posik arim lop tinarizaron etet epat añapan, “Ari hañ horiv navotuzari ok.” Pot arimaz hapan. Pot ne homet arimaz orah rezah mañ hamoh.

Pol kakam zeimakeh heh-ñetiv

¹² Met ari nem bosir sau ravat hezari, epat añoman hatevetet hodad tepekez ne zait toh. Met ne ev nemerizahan het kakamao hateveteamoh-epovohö Iesuz ñetiv añovai emooh-pov bavon navat, oñ ñeti pov ahö ravat map an pap manovai samah.

¹³ Tamahan Roma aban ahop Sisa popuz zeimakez korav hezarir añarab mod maporizaro nem netahan hez-ñeti povon hatevetet nemaz epat hamah, “Aban okop pi Kristoz gog abanap ravat tamah, povoz hat paru pi bahapuh ok kakam zeimakeh memorizahan hez,” pot hamah.

¹⁴ Ma ne ev nemerizahan hezaek, God neñizamahan am kez tat pim gog tinao tamohovoz Roma zeï ahö epatak añarab Iesuz homet hez-pori nem tamoh-povon etet pimaz homeo badae batamah-pov ahö ravamahan paru ñaihet nat, oñ kez tat Iesuz ñetiv modarin mañovai samah.

Met paru maporizaro pot tamah bon, oñ paru nari am hez.

¹⁵⁻¹⁷ Met rotap paru Iesuz ñetiv mañovai samahari togü houlotakaro hez. Met togü natak aban hez-pori hodad tinavonañ het Iesuz ñetiv tin mañamah. Tat epat paru homeamah, Met rotap God Polin mañahan pi kez tat Iesuz ñetiv añarabon mañovai emoohaek, pi kakam zeimakeh memeriihan ok hez, pot nemaz homeamah. Oñ togü modatak aban nari paru nemaz kaev ravat ne ev kakam zeimakeh hezaek, loporï honoñai tom hat paru epat homeamah, Met dari Kristoz ñetiv mañovai sookan darim abatañ ahö ravapanen, Poliz abatao er hor ravapanen pi honoñai nao hatevetepan. Pot homevai paru mañovai samah.

¹⁸ Met parum pot homeamahavoz ne mogao nat, oñ nari hodad tinavonañ Iesuz ñetiv mañovai samah-poriz ne, “Tin ok tamah,” pot hamoh, ma nemaz home horivonañ het Iesuz ñetiv mañovai samah-poriz amun ne, “Tin ok tamah,” pot hat añarabon Iesuz ñetiv mañamahan hateveteama-havoz ne biñ ravat hez.

Pol biriri hepan ma ñomapan?

¹⁹ Met ari Pilipai zeitakari nemaz homet Godin mañ mañamegin, Iesu Kristoz Pul Tinap ne neñizamah, povoz ne epat homeamoh, Kar, tokat ne ba neverevapanen ne tin hem. Pot homet ne biñ ravat hez.

²⁰ Met nem loporitihanañ epat tomaz nem za-itiv ahö hez, Petev ñevok nevizapanez hamah-eparah ne ñaihet natotü, oñ kez tat het batam tohot am tovai Kristoz ñetiv am mañovai sohom.

Pot tovai sohoman paru ne men noñomapan, ma am birirī heman añarab nem ñaihet nat hemazon etet epat hahopan, “Kristoz kezao ahö hez.” Pot hahopanez neeh zait pov ahoam hez.

²¹ Met ne birirī hem, povoz Kristo nenapuz homet zait tat sohom, oñ ne men noñomapan, povoz ne sat pinañ honeo biñ ravat pohao tin hem.

²² Met ne ham eparah birirī hem, povoz Kristoz gog tinat tohot añarabon am mañovai sohom, met nem tomazat non tin houlorozaro hez-povoz ne non tairaoroh somaz zait tomaz pov ne unun.

²³ Met ne ñomat sat Kristonañ honeo hemaz pov ahö tin mapov ok hezaek pot tomaz zaitiv neeh ahö hez.

²⁴ oñ ne am ham eparah nañom birirī hem, povozahoh emat ari eñizohom, pot ne homeamoh.

²⁵ Povoz rotap ne birirī het emat arinañ maot honeo het eñizohom. Pot tohoman arim lo-porizaroh Kristoz homeo badae batat hezao ahö ravapanen biñ nenavonañ tovai sohopek.

²⁶ Tat ne maot arih emomazavoz homet biñ ravat Iesu Kristoz abatao bat hel batepek.

Pilipai pori kez tat tovai sohopan

²⁷ Met Kristohö tovai sookaz añahan hez-epov tin baval hat tovai sohopek, povoz tin ok. Met pot tohopeken ne emat arin etem, ma hotoh hemazaek arim tohopekez ñeti pov emat epat hapanen hatevetemaz ne zait toh, “Met paru Pilipai pori lop honerī ravat hodad honevonañ añarab modarin Iesuz ñetiv mañovai samahaek, hatevetet homeo badae batohopanez kez tat gog

tinao tamah.” Pot arimaz hapanen hatevetemaz ne zait toh.

²⁸ Met ari Iesuz ñetiv mañameg, povoz paru arimaz kaev ravat bahori etohopanez poriz tovai ari ñaihet totunei, oñ kez tat rouvat het mañohopeken, paru pori arim kez tat hepekez povon etet epat hahopan, “Ui kar dari pohao hori ravak, oñ God paru pimeri ravat hez-okori tinaek meñepanen hepan.” Pot arimaz homehopan.

²⁹ Met ari Kristoz homeo badae batohopekepuh, pim gogot tohopekez pov tin nao ok, oñ nen povohar tohopekez God nak, oñ pot tovai pimaz homet sohopekezavoz kakamao ari hatevetehopekez amun pi hahan hez.

³⁰ Met ne batam Kristoz gogot tovai emoohon, paru nemaz kaev ravat kakamavok nevizahan ne ñaihet nat, oñ am rez kek tat het gog tin pot tovai emoohon ari eteog, ma petev paru maot ev kakam zeimakeh nemerizahan ne het ñaihet nat, oñ am rez kek tat pim gogot tovai emamohon ari hat haveteameg, povoz nem ev het tamoh-taput ari amun tohopekez ev añamoh.

2

Dari modari masak metook

¹ Met arim loporizaroh Kristoz homeo badae batat hezan, pi arinañ honeo hezaek eñizat bakez avatamah, ma pi arimaz zait tat pim loporï ari anat hezavoz homet petev lop tinarizaronañ hez, ma pim Pul Tinap arim loporizaroh het hepekez tinao anat eñizamahan ari nae nap zakep tat masak metameg.

² Met pot eñizamahavoz homet epat arin añoman hatevetei. Ari lop honerï ravat hodad honevonañ het nae nap masak metovai sohopeken ne arimaz ahoam biñ ravohom.

³ Met pot tovai arim abatañ ahö ravapanez homet añarab modariz etañik nao totuneï, ma arin etet, “Aban tin ahoari akeg etei,” pot arimaz hahopanez homet arim heriñ bat hel batotuneï, oñ arim abatañ bat hor batat modariz abatañ bat hel batohozei.

⁴ Tat arimauz tairao tohopekez nenavoz homehotuneï, oñ arim modari tairao tohopanen meñizohopekez nen povozahar amun homevai sohozei.

Kristo abat ahovonañ ravat hez

⁵ Met Iesu Kristo hodad tairavonañ het tovai emooh-povoz zut ari amun het hodad povonañahar tohozei.

⁶ Met pi Godiz hodadevoz hezat pimov amun taput orah rezah hehapuh, pi Godinañ het abat ahovonañap ravat hehaek, hamarrah erapanez tah-porah abat pov am kez bat hepanez hom namee,

⁷ oñ abat ahö ravat heh-pov betet erahan ñari añ nap pi batahan, ham aban modariz gogot metamahariz zut ravat hehan, modari piin etet epat haoh, “Pi aban betezap ok,” pot haoh.

⁸ Met paru pot haohan pi pim abatao bat hor batat Godiz mañoochatam baval hat tovai emooh. Tahan aban nari pi horï nao nataek, betezam bat ur ñomapanez haohan pi evo hah narab. Oñ pot nak am hehan, paru aban horï ahoñ tamahari bat

ziñik biit uramahavoz zut pi basat zirah bizat ur ñomah.

⁹ Met pim pot tovai emoohan bat urahavoz homet, Godihö pim abatao ba ahö batat darim korav ahop bavatahan rouvat hezaek, pim abat ahö povohö mod maporiz abatañ ritou metat map ahö ravat hez.

¹⁰ Povozi pi abat ahö povonañ haravat hezaek tokat abarah hepanezari, ma ev hamarrah hepanezari, ma ñomat sat hepanez-pori, dari mapori Iesuz abat ahov bat hel batakaz hat rariñ rez bareñat,

¹¹ piin epat mañak, “Kar, rotap Iesu Kristo ni abat ahovonañ ahop ravat hez.” Pot mañookan darim Papap Godiz abatao amun ahö ravat hepan.

Zeizañiz zut dari het tovai sook

¹²⁻¹³ Kar nem hatari, ne batam arinañ honeo hehorah ari nem añoohot tovai emoog, oñ petev ne ev hotoh het nem añamoh-tapü epat ari tovai sohopeken tin ravohopan. Povozi batam añooh-epovoz homet maot ev añomaz toh. Met God arim loporizaroh hodad tinao anamahapuh, gog tin tairañ tohopekez pi zait tat hez-poñihar ari baval hat tovai sohopekez homet arim loporizaroh bakez avatamah. Met rotap ham eparah ari map tin ravat hez bon, povoz ganö ari hat man man tat kaev ravat ñodepek hezavoz homet, pim kezavoz irih het tin tovai sohopekez ev añamoh.

¹⁴ Met ari tovai ganö kaev ravat ñeti horiñ haovai ser nae nap haotunei, oñ ñeti tinañihar hahozei.

¹⁵ Pot tovai sohot ari añarab hat man man tat hori tovai emamahariz ñaravatak hepeken, mod pori arin etehopenen ari Godiz ñaro tin horiv natari ravat hepek. Pot tohopekepuh zeizañ kuturutak revah abarah berevamahan al tezat tin hezan eteamegivoz zut ari hepek.

¹⁶ Tat paru añarab tairari kuturutak hezarin Godiz ñetiv paru hatevetet pohao tin bahore hat hepanez ñeti pov mañohozei. Pot tohot hepeken Kristo maot erapanez aliz posik ne arin etet biñ ravat arimaz epat haom, “Rotap parunañ ne het Godiz ñetiv kez tat mañoohon hateveteohaek betezao narav, oñ petev hañ rotap tinao paruh ou ravat hezan ne ñetiv hateveteamoh.” Pot ne arimaz haom.

¹⁷ Met añarab God tin metamahavoz homet hañiv anumai nap bareñ elamahavoz zut ari petev pimaz homeo badae batamegivon God eteamahan, parum pot tamahavoz zut ravamah. Met Iesuz ñetiv arin añoohon hatevetet pimaz homeo badae batat hezavoz kaev ravamahari ne men noñomapanen, nem uveo peti berevapan, povoz nem uvë berevapanez povohö arim homeo badae batameg-povonañ honeo ravapanen, God etepanen hañ tinao pi manakazao pot ravapan. Met ne ñomoman pot ravapanezavoz ne ahoam biñ ravat hez,

¹⁸ povoz zut ari amun nenañ honeo biñ ravat hezei.

Timotiz ñetiv

¹⁹ Met darim Amip Iesu gu hapan, povoz aban Timoti arihaz meeman emapanepuh, arin etet maot boreurat ev emat arim tair het tameg-ñeti pov neen bar nañapanen hatevetet biñ ravom.

²⁰ Met ne arimaz homeamoh-povoz zut Timoti arimaz homet hezat mod nap het arimaz homet hez bon,

²¹ oñ paru modari parumauz zaitivoz homeamah-potam tovai samah.

²² Oñ ari Timotiz tin hezavoz hodad hakez. Met pi nem ropuz zut ravat het, deip honeo Iesuz baiñetinavoz gogot tovai emameg.

²³ Povoz paru ne tair netapanez ñeti pov hapanen Timoti emapanez nonor ou ravapan, povoz meeman pi ak emat ne netapanez ñeti pov arin bar añapan.

²⁴ Met ne amun, darim Amipuhö emomaz nonor ba ou batapan, povoz ak emomaz zait toh.

Epaprodaitasiz ñetiv

²⁵ Kar met ñeti modao ev añomaz toh. Batam ari ne neñizapanez homet Epaprodaitas meegin ev emahan, deip het Iesuz gogot tohot nem bosipuz zut ravat hez. Pop maot ak arihaz meeman emat arinañ hepanez ne homehon tin ravah.

²⁶ Met pi amun emat arin etepanez ahoam zait tat hez. Met batam pi ev emahan deip het lam ahov tat hehan, ari hatevetegivoz homet ganö peti pi lamavonañ am hez batah, pot homehopek hezavoz pim loporih zakep metahan het, maot emat arin et erepanez zait tat hez.

²⁷ Met rotap pi lamao aviam tat heh bon, oñ lam ahov tat rahor ñomahan, God etet pimaz zakep tat maot baviriri batah. Met pi ñomapanen ne zakep ahov tom hezavoz God nemaz amun zakep tat maot pi baviriri batah.

²⁸ Povož ne pi meeman ak emapanen, ari piin etet biñ ravepekez zaitiv ahö toh. Met ari, Pi ñomah ma tair, pot peti ak homeameg, povož ne pot homet nem loporih honoñai tamoh-pov pi arih meeman emapanen arim homeme tameg-pov bon tapan.

²⁹⁻³⁰ Met pi ak emapanen ari etet epat homei, Ae rotap darim Amipuz gogotak darim bosip soohaek maot ev emah. Pot homet pimaz biñ ravat pim abatao bat hel batei. Met tairaz pot tepek hometunei, oñ ari ev emat neñizohopekez pap tat het pi meegin emat Kristoz gogot deip honeo tohot hegipuh, lamao bat rahor ñomah, povož homet pi tin metohozei. Ma pim ev emat tohavož zut mod tairap Kristoz gogot tohopanen piiti honoñai pot nao ou ravapanez pop ari amun tin taput metohozei.

3

Paru Iesu nenapuz homet hepan

¹ Nem bosir sau ravat hezari, met darim Amip arinañ honeo hezavož homet ari biñ ravat hezei. Met ñeti epov haañohoek, maot ev menohovož homet ne kaev narav, oñ ari eñizohopanen tin tovai sohopekežao ok.

² Met paru aban hori tamaharihö het arim biz kosiñ eelapanen, Godizari ravepekez pot moreg añapanez poriz añapanezat tovai ganö tepek hezavož tin hodad ravat hezei.

³ Met paru pori epat homeamah, Met darim biz kosiñ eelahaek, dari Godizari haraveg, pot paru homeamah. Oñ darihö darimauž ham heri nenañinañ gog tairao tohokan God etehopanen

tin ravohopan, pot homet nakez, oñ darim lo-porizaroh God pim Pul Tinap anamahaek pim abatao bat hel batat piin mañ mañameg. Tat Iesu Kristoz tin etahavoz dari homet biñ ravat hez-poekahoh Godiz añarab rotapuri ravat hez.

⁴ Met batam ne Godiz etañik aban tinap ravo-maz hat nem ham heri nenasinañ tooh-porah, neohö aban mod taput toohari ritou metat kez tooh. Povoze parü aban modari parum heri nenañinañ tohot, “Dei Godiz aban tinari ev,” pot hamahavoz zut, rekot batam nem parü ritou metat toohovoz homet amun taput hahö narab, oñ ne batam nem heris bat hel batat tooh-povoz petev nakaotü.

⁵ Met ñeti añoh-epovoz kapot ev. Met nem nonop navatahan alizañ 7 bon tahan zeirevai aliz 8 posik nem biz kosis neelah. Met nem nonopur papap parup Israel añaraboñarivihö ne navatah, povoz petev ne Israel abanap ravat het nem mimip Benzamen popuz kapotakanañap ne ev. Met nem iz mimihöl İbru ñeo haovai emoohaek, petev ne amun hahot ahö ravoh. Tat ne Parisi abanari Mosesiz ñeti kateñ map baval hamahporiz togutak het taput tooh.

⁶ Met rotap Godiz etañik tinam hemaz hat ne Mosesiz ñeti kateñ baval hat toohon modari neen etet epat haoh, “Aban okop ñeti katè nao nael, tinaharam tovai samahap okeg, etei.” Met parü pot nemaz haohan ne epat homevai emooh, Godiz gog nenaö ne tovai samohoek, am tovai sohom. Pot ne homet Iesuz homet heh-añarab togü potaz, Parü Godiz abatao batiu tiu batamah, pot ganoam homet parumaz kaev ravat kakamao

metooh.

⁷ Met ne batam pot tooh, oñ petev Kristo ne- napuz homeo badae batamohoek, batam nem ham herisiz biñavonañ tooh-poñiz homeamohon betezañ ravat hez.

⁸⁻⁹ Met batam dei Zudaholoz tamegit tovai emooh-nenavoz ev hamoh, pot hometunei, oñ ne ev ham heri nenañinañ tameg-nonairnai map potuz homeamohon zañ tamahatuz zut ravat hez. Met nem Amip Iesu Kristo nenap nem loporih ahö ravat hezaek, pi nenañ honeo het neñizamah-povoz tin hodad ravomaz homet zait tat hez. Met batam nem heri kos nenasiz biñavonañ Moşesiz ñeti kateñ baval hat tovai sohot, Ne aban tinap ev, pot homehot, petev maot ne hom namee, oñ ne Kristoz ñomah-nen povozahar homeo badae batat hezaek, God neen eteamahan ne tin ravat hez, pot homeamoh.

¹⁰ Met ne Kristoz hodad tinavonañ heman God pim kez ahovonañ Kristo ñomahan maot baval hah-kez pov ne amun nanapanen bat tin rouvat het tovai sohomaz zait toh. Met God ne pot netapanen kez tat rouvat het Kristo kakamao metat ur ñomahan home tinavonañ hehavoz zut ne amun home tin povonañ het pim gogot tohot kakamao hatevetevai am rez kek tat tohomaz zait toh.

¹¹ Ma pim tooh-taput ne tohot hemapuh tokat ñomoman God maot baval nakapanez homet ne zait tat hez.

Pol kez tat porü hat sooh

¹² Met ne nemaüz epat homeamoh, Ne Kristoz homeo badae havatat hezaek, pim zut ne map tinahar narav, pot nemaüz homeamoh. Oñ kar,

Iesu Kristohö ne pim gog aban tinap ravat hemaz nañahavoz homet ne zaitivonañ kez tat tovai samoh.

¹³ Rotap nem bosir sau, petev ne pim zut tinahar nakez, oñ nem garos hatovai emoohon bon hatah-poñiz ne unun manat, tin tairañ tohomaz nen poñizahar tinam homet kez tat pim non tinaoroh haeñ tat opepeam samoh,

¹⁴ Met ne Iesu Kristoz eñatak tin tovai samohovoz homet tokat Godihö epat nañapan, “Ni emat nem ropunañ honeo arip tinaek hezei.” Pot nañapanez ne homet non tin pooroh sohomaz maemao rez kek tat tovai samoh.

¹⁵ Met ne nenap bon, oñ ari tairari Iesuz homeo tin badae batat hezan arim hodadeo ahö ravovai samahan hez-pori amun ev menoh-epovozahar homet tovai sohopek, povoz tin ravohopan. Met arihanañ nap menoh-epovoz navoz homet gu nak tat home modavonañ hepan, povoz God pi tin hodad tapanez maot mañairapan.

¹⁶ Oñ dari mapori batam Godiz añahan bat hez-pov kaev naravotü, oñ am rez kek tat potaharam tovai sookaz hat ev menamoh.

¹⁷ Met nem bosir sau, ne arinañ honeo hehorah nem tin toohon eteog-potam ari tohozei. Pot tohot mod tairari nem non tin samoh-epooroh sohopenazariz tohopanezatan etet tovai sohozei.

¹⁸ Met añomaz toh-epov ahoam haañooh, oñ petev paru hori tamahariz hamahan hatevetet nem loporih honoñai tamoh, povoz iñivonañ maot epat añom, Met Iesu zirah añaraboz hori tamah-poñiz hat ur ñomah-pot añarab ahovokaro paru tin hodad nat het hori povor kao am tovai samah.

¹⁹ Tat paru, Ham nen eparah dari hekapuh tin hek, pot homet het parumauz ham heriñiz zaitiv ba ahö batat hori tamah-poñiz tu narav, oñ am biñ ravat het tovai samah. Met paru pot tamahari non pooroh am sohopan, povoz tokat paru pori horiek sapan.

²⁰ Met dari pot nat het abarah Godinañ sat hekaz homet, darim Amip Iesu Kristo maot pimeri ba avatamah-pop, revah abarahanañ maot erapanez hat petev dari gaa tat ñai bizat etet hez.

²¹ Met Iesu maot erapanez porah, pim kez ahovonañ nonair nai mapotü pim eñañiz irih bizat korav ravat hezaek, kez povonañ darim ham heri bosì urat hezan tovai sameg-epeñ pim heri alizavonañ tinasiz zut ba avatapanen, dari heri patañinañari ravat tin pohao het hek.

4

Dari home honevonañ ravat hek

¹ Met ari nem bosir sau ravat hezari, ev ñeti menamoh-epeñ ari baval hat darim Amipuz homet kez tat rouvat het tohozei. Met arimaz nem ulovok homeme hezaek, ari hotoh hezan arimaz zakep tamoh. Tat ne ari tin tamegivoz hatevetet biñ ravat hez.

² Met añ Zuodiar Sintiki aripin ñeti epov añom, Arip darim Amipuz homet hezañariv ak, povoz nae nap mogao tat hezaek, maot lop masak tat pov bavon batat lop honerinañ ravat hezei.

³ Met ni aban tairap orah rezah nenañ honeo mamog deip tin gogot toogip, añ poñariv maot honeo ravapanez meñizekë. Met batam aban

Klemenir aban nenañ gogovok heh-modarinañ honeo dari het gogot toogirah, añ poñariv honeo het Iesuz ñetiv an pap manat ahö ravat sohopenez gog ahot tooh, povoz parup meñizekez ne zait toh. Met añarab pohao hepanezariz abatañ menamahan hez-tep potak paru hamoh-eperiz abatañ amun hamenahan hakez.

⁴ Met orah rezah darim Amip arinañ honeo hezavoz homet pimaz biñ ravat het sohozei. Met ñetü katë añoh-epovoz homet maot ne taput ev añomaz toh, pimaz biñ ravat het sohozei.

⁵ Ma ari orah rezah lop masak tat añarab mod maporizaro tin metohozei. Met darim Amip totoi maot erapanez tah.

⁶ Met honoñai tairatü aritü ou ravohopenez potuz ari home midin totunei, oñ orah rezah potuz Godin mañ mañohopeken eñizohopenez homet pimaz biñavonañ hezei.

⁷ Met pot tohopeken Iesu Kristo arinañ honeo hezaek, God lop tinarizaro anohopenen ari honoñai povor kavoz ñaihet tat home midin natotü, oñ kez tat tin hepek. Met darim hodadevonañam pot homet lop tin porizaronañ naketü, oñ God pimauhö anohopenezavoz homet ev menamoh.

⁸ Met nem bosir sau, nem ñetü meteo ev añomaz toh. Met ari nonair nai horí naeñizotuz betez potuzahar homehotunei, oñ nonair nai tin añomaz toh-epotuzahar homet hezei. Met tin tairañ tohopekez homet hameg-poñir, ñetü rotapuñir, nonair nai rotap tin tohopekez poñ, ma home masak tinao, ma tin mod tairañ tohopeken God

etet zait tohopanez nen poñ ari pohao bat het homevai sohozei.

⁹ Met batam ne arinañ het toohon eteog-potü, ma tohopekez añoohon hateveteog-potam tovai sohozei. Met pot tohopeken God lop tinarizaro anamah-pop arinañ honeo hepan.

Paru meñizat manahavoz Pol hah

¹⁰ Met batam ne tairatuz tekí toohon ari ne neñizat masak netat potü nanoog, oñ potü ari maot nanepekez nonor bon ravahan ari kerë hat am heg. Oñ petev nonor maot ou ravahan naneg, povoz pot nanat neñizegivoz homet ne darim Amipuz biñ ravat hez.

¹¹ Met ne naiz tekí tat hezavoz homet ari poi nanepekez hat ev menamoh bon, oñ rotap neeh tinavor horiv ou ravamahan ne am tin hez.

¹² Met narah nemotü ahoam oraez, met mod narah bon tamahan tekí tamoh. Pot tamohoek nem natü oraez, povoz nat ñekeo hatat tin hez, oñ bon tamah-porah ne am gin hez, met pot tamoh-potuz ne home midin nat, oñ am lop tinarinañ hez. Met nemotü aviam ma ahoam oraez, pot ne homet home midin nat, oñ orah rezah lop tinarinañ hemaz nen povozahar homet het tovai samoh.

¹³ Met tinao ma horiv neeti ou ravamah-porah Iesu Kristo bakez navatat hezan ne am tovai samoh.

¹⁴ Oñ ne petev hori netahan hez-eparah ari nemaz homet maot Epaprodaitas nemotü manat meegin bat emat ne nanah, povoz arin, “Tin ok neteg,” pot ok añooh.

¹⁵ Met ari Pilipai añarab nem menomaz tohepovoz hodad. Ne batam magei Iesuz ñeti

tinao añarabon mañovai emooh-porah ne arinañ hehopuh, tokat Masedonia arim zeis betet sohon ari Pilipai zeitak Iesuz togut ravat añarab heznen porihö ne gogovok hehon ari nonair nai ne nanoog, oñ Iesuz añarab togü modañ ravat hezarihö ne pot nanet.

¹⁶ Met ne ari evetet sat Tesalonaika zeitak het nonair naiz teki toohon ari honerah naneg bon, oñ porah karah hotohanañ am bat emat nanovai emoog.

¹⁷ Met maot tokat ari ne nanohopekez homet ev menamoh-bon, oñ neñizat nanovai emoogin ne am gogot toohon, añarab Iesuz homeo badae batoohavoz God hañ tinao ari anapanez homet ev menamoh.

¹⁸ Met batam ari ne neñizat nanoog, oñ pe-tev maot Epaprodaitas nemotü manegin bat emat nanahan nemotü rekö ravah. Met pot netamegivoz epat homeamoh, Met Godiz hañiv metapanez homet paru anumai nap mañarooohan ñadoohan, pi ulagi tin povon hatevetet zait toohavoz zut arim ne nanameg-potun God etet zait tat hez.

¹⁹ Povož arin epat añom. Ari tin naiz teki natotü, oñ God nonair nai tinatuz korav ravat hezaek, Iesu Kristo arinañ honeo hezavoz homet ari tairaiz teki tohopekez poi anohopan.

²⁰ Met God darim Pap nenapuz abatao orah rezah bat hel batookan pohao ahö ravat hepanez ne zait toh. Rotap ev añoh.

Pol ñeti biñao parun mañah

²¹ Met ari Iesu Kristoz homeo badae batat ak hez-maporin ñeti biñao epat añomaz ev toh, “Ari

tinam hezei.” Ma nem bosir sau nenañ ev hez-
eperi amun arim tamegivoz homet tin hepekez
ñeti biñao nañahaek ne ev menoh.

²² Met Roma aban ahopuz zeimakeh gogot
tamaharir, ze i epatak het Godiz homet hez-
modari amun arim tamegivoz ñeti biñao
nañahaek ev menoh.

²³ Met darim Amip Iesu Kristoz masak ahov
arim loporizaroh pohao tin het hepanez ne zait
toh.

(Poliz ñetiv menahat nen ev.)

Baiñetinavoz Tep Tokatit
The New Testament in the Kunimaipa Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kunimaipa long
Niugini

copyright © 1989, 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kunimaipa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

d39747ff-5d8e-5f3a-b70c-bc47d226623d